

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A játékszenvedély kiaknázása.

Zombor, április 29.

Nincs ebben az országban részvénytársaság, mely nemcsak közgazdasági, de közerkölcsi szempontból is annyira kihívna a kritikát, mint az osztálysorsjáték-részvénytársaság.

Ennek a részvénytársaságnak bevallott célja, hogy sorsjegyeket árusítson, s ennek a révén hasznot huzzon. Más szóval: az emberek egyik legkárhözhatóbb szenvedélyének, a játékszenvedélynek kihasználásából akar meggazdagodni. S ezt a célt már pompásan el is érte.

Az alapításkor kibocsátott részvények névértéke 500 korona. Erre az idén 102 korona osztalékot fizettek. Aki csak kissé járatos a részvénytársaságok kezelési rendszerében és ösmeri azonkívül a mérlegkészítések csinját-binját, könnyen elképzelheti, mily horribilis bruttó-nyereséget kellett ez intézetnek elérnie, hogy husz százaléknál több osztalékot fizethessen. Mert tudni kell, hogy a bruttó-nyereségből levonják a lakbért, az irodai költségeket, az adót, a tisztí fizetéseket, az igazgatóság busás tantemé-jét, a felügyelő-bizottság tiszteletdíját, a tartalék- és nyugdíjalapokhoz való járulékot, az alkalmazottak rendkívüli javadalmazását és ki tudná itt felsorolni mindama temérdek üzleti kiadást, melyet ily nagy reklámmal dolgozó részvénytársaság igényel. De azért vakulj magyar: „minden második sorsjegy nyer.“ Az ám — minden második sorsjegyre visszafizetik a tétet, minden „első“ sorsjegy értékét pedig az idegenből ideszakadt kompánia vágja zsebre, azokat az aránytalanul csekély nyere-ményeket leszámítva, melyekkel port hintenek a könnyenhiők szemébe.

Néhány év előtt a telhetetlen társaság elhatározta, hogy az addiginál még kiméletlenebb merényletet intéz a

rossz viszonyok közt tengődő lakosság pénztárcája ellen. Rövid időközökben a 100,000-nyi sorsjegyek számát 10,000-rel, majd ismét újabb 15,000-rel emelte fel. A hirtelen meggazdagodási vágyra számított — ezuttal szerencsére tévesen.

Mert mi történt? Amikor világszerte, tehát hazánkban is, dühöngött a pénzügyi válság, az osztálysorsjáték játszói szerrel adta el értéktelen sorsjegyeit. De a közönség végre megsokalta, hogy a legjobb esetben visszakapja a tétjét, rendesen pedig elveszítse. Nem áll már kötélnek. A sorsjáték-részvénytársaság kénytelen azzal az eszmével foglalkozni, hogy sorsjegyeinek számát ismét leszállítsa.

De más jelenségek is mutatnak arra, hogy a közönség kezd kiabrándulni. Mert dacára annak, hogy az idej osztalék eléggé horribilis, mégis örömmel látjuk, hogy az a tavalyival szemben csökkent. A mult évben ugyanis 112 koronát fizettek minden részvény után, ami több, mint 22 százaléknak felel meg.

Kérdezni bátorokunk ezek után, vajjon feltétlenül szükséges intézmény-e az osztálysorsjáték? Kinek használ? Az államnak. Hát való igaz, hogy csak ennek a haszonnak a kedvéért túri az állam. Nem akarunk ezuttal azzal foglalkozni, hogy ez morális-e? Inkább gyakorlati oldaláról kívánjuk tárgyalni a kérdést, feltéve, hogy az állam ezt a hasznot nem nélkülözheti. Hát igazán nem volna mód, hogy számolva az emberek játékszenvedélyével, realisabb alapon lehetne az államnak ugyanakkora jövedelemre szert tenni?

De igenis! Csak olyan sorsjegyeket kellene kibocsátani, amelyek értéküket a huzások után nem veszítik el. Maradjon a tőke a sorsjegytulajdonosnak biztosítva és csak a kamatokból fedez-

zék a fizetendő nyere-ményeket, mint ez minden más sorsjegynél szokás. Nem kell valami kiváló matematikusnak lenni, hogy ki lehessen számítani, mikép az ilyen, értéküket megtartó sorsjegyek nyeresési esélyei az osztálysorsjáték sorsjegyeinél semmiesetre csekélyebbek nem lesznek. Mert nem szabad elfelejteni, hogy mindenki szivesebben vásárol állandó értékkel bíró olcsó sorsjegyet, mint olyat, amelyet mindjárt az első huzás után el kell dobni, ha vak szerencse következtében vissza nem fizetik a tétet. Az értékes sorsjegyek sokkal nagyobb számban kelnének el, nagyobb tőke gyűlne össze s a nagyobb tőke nagy kamataiból bizonyára lehetne legalább is oly esélyekkel bíró játéktervet összeállítani, mint a „szerencsés esetben egy millió korona“ soha kifizetésre nem kerülő nyere-ménnyel hivalkodó osztálysorsjátéké.

Az osztálysorsjáték szabadalma néhány év mulva lejár. Tekintettel arra, hogy ez az intézmény már e terminus előtt is lejártta magát, azt megújítani nem szabad. Nemcsak a közönség érdeke, de az erkölcsiség is fellázad a megújítás ellen.

Ha nem nélkülözheti az állam a sorsjegy-jövedelmet, ha mulhatatlanul tápot kell adni a játékszenvedélynek, létesítsenek olyan sorsjátékot, mely realisabb és nem szipolyozza ki annyira az amugy is gondokkal tulterhelt magyar közönséget.

B. É.

Május 1.

(V. L.) Ma'ra volt istenasszonya a virágnak, a gyöngédségnek, a poézisnek a pogány kultura korában. A kereszténység is lefoglalta magának a természet ébredésének és virágos köntösbe való öltözésének gyönyörű tavaszi idejét, a májust, ami természetes is, hiszen a keresztény religió, mely a föltámadást

FÉRFIINGEK, KALAPOK, NYAKKENDŐK,

napernyők, csipkék, harisnyák, keztyűk.

Pazar választék!

Villanycsillárok!

Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA

ZOMBOR. KOSSUTH-U.

A KÜLÖNLEGESSÉGI

TÖZSDE ME LETT.

100-77

hirdeti, beszédesebben, szimbolikusabban alig tudna mással bizonyítani, mint a májussal, melyben csodás erejét látjuk megújulni a természet újra ébredésében, feltámadásában. A modern kultúra embere pedig, aki a négy fal közé ékelve penészvirággá sorvad — valami sóvár, lelket emelő, szívet dagasztó érzéssel virrad fel május elsejére, a természet ébredésének örömnepére. Az utcákon elhangzó ébresztő muzsika egy új életnek revelációja. Jelszová válik, hogy ki a szabadba és többször nem hangoztatják Rousseau nagy elvét: vissza a természethez, mint május elsején.

Ábrándjainknak, poézisünknek, legszebb hagyományainknak gyilkos megölője az a társadalmi forradalmi jelszó, amely a virágos május elsejét át akarja formálni vörös májussá. Nem és százszor nem. A társadalmi revolúció szimbolikus vörös zászlója nem illik május elsejéhez. És vezessen bármily nagy tömegeket a szociál demokrácia az utcatesteken és hangozzék az új társadalmi törekvéseknek sztereotip követése bármily nagy erővel és kitartással: hirdetjük, hogy ez a propaganda olyan napot foglalt le, amikor a szívek egészen más érzéssel vaunak telve. Mert május elsejéhez az illik, hogy a legény virágot tegyen kalapjához, a leány virágot tűzön keblére, a gyermek koszorút fonjon a mezőn, minden rendű ember menjen ki a szabad természetbe megcsodálni a a májusi eget és a májusi földet, az azurkékben és a friss klorofil smaragd-zöldjében, ezt a két gyönyörűséget, melyben van illat és madárdal, van dal, költészet és ábitat. Nincs ember, akiben csak a modern élet küzdelme a hangulatokat végkép ki nem irtotta a szívből (és m. nnyire szánjuk az ilyen rideg embert,) aki május elsején is szürke hétköznapot érezne.

Nincsen ember, bármennyire súlyosodjanak rá az élet gondjai, hogy május elsején valami csodás, lelki hangulattal ne emelné föl lelkét a gondviseléshez, amiért a tavasz balzsamos

levegőjét, madár dalát, zöldjét, virágját élvezni engedi. Micsoda kegyetlenség, hogy a társadalmi evolúció éppen ezt a nagy, vallás nélkül is egyetemes ünneppé avatott napot foglalta le a maga propagandájának. Távol legyen tőlünk, mintha a társadalmi egyenlőség és emberi jogok általános megszerzése érdekében megindított társadalmi harcot igaztalannak, céltalannak vagy nem a korszellem követelésének tartanók. Csak-hogy itt is Madách-csal tartunk: Nem a kakas szavára virrad; hanem a kakas szól, mert virrad! Im minden tiszteltünk és rokonérzésünk mellett is, melyet az emberi jogokért küzdők iránt érezünk éppen a lelkünkben vibráló hangulat hív fel arra, hogy május elsejét igazi rendeltetésének kérjük vissza tőlünk is. Legyen továbbra is a tavasz ébredésének, az emberi reménységnek ünnepe a május 1-e, legyen virág, dal, zene, poézis e napon.

De legyen a május továbbra is a reménykedésnek, a feltámadásnak igazi ünnepe. Legyen ez a reménye az egyesnek is, a nemzetnek is. Így kell felfognunk május elsejét ezekben a napokban is, amidőn a szép májusi eget viharfelhők készülnek elborítani és mintha nemzetünkre nehezebb napok készülnének virradni. Lehet ez a borulat rövid életű, hamar oszló és lehet az is, hogy utána a májusi egy ősi jussai-ban előbbre jutó nemzetre ragyog, de lehet az is, hogy a viharfelhők megülik a májusi eget és nemzetünkre az összetartás komoly szüksége, bajok, talán keservek várnak. Mindegy! Megszokta ezt a nemzet, hogy halsors látogassa, hogy ügyei nehézségeken, akadályokon át küzdelmek között mehesse csak előre. Csak a történelem fáklyájával világítsunk a nemzet jövőjébe: legyünk méltók őseinkhez s kövessük őket: nem lesz éjszaka, megvirrad még valaha!

Az avatag kalendárium „bájhó”-nak nevezi a május hónapját. Nagyon rossz magyar szó, de igen jellemző. Ha nem is magyaros a szó, de igaz.

Jövel hát május elsejének nagy hangulata, hintsd be rózsáiddal a reménykedő, a küzdő, a gondok terhe alatt élő nemzedéket. Az erdő hívó lombja, hangos madárdala, a csaltitok és mezők tarka mezei virága, — mind-mind csődítsék ki a szoba négy fala közt tespedő modern embereket, hadd szálljon lelkük föl a szabad égben Isten kárpítja felé dicsérni Őt, aki mindezt megadta az emberiségnek az ő jóvoltára és gyönyörűségére.

H I R E K.

Kinevezés. A király Sztrilich József m. kir. honvédeknagyot, zombori földinket, alezredessé nevezte ki.

Kitüntetett ezredes. A király Kleszky Ottónak, szabadkai 6. honvédegyalozredbeli alezredesnek kitűnő szolgálatai elismerésül a 3. osztályú vaskoronarendet adományozta.

Hivatalvizsgálat. Törös Sándor pénzügyi tanácsos, h. pénzügyigazgató a napokban fejezte be a zombori kir. adóhivatalnál megkezdett pénztári és hivatalvizsgálatot. A tapasztalt rend és szakzerű kezelésért elismerését fejezte ki a hivatal vezetője, Horváth József m. kir. adótárnok elölt.

Szenzációs kirakatok. Az Országos Gyermekvédő Liga, ez a derék, közhasznú egyesület csak mindig gondoskodik arról, hogy neve közzájön forogjon. Ezuttal kivételesen nem valamely nagyobb szabású mentő akció adja meg az aktualitást arra, hogy erről az agilis egyesületről megemlékezünk, hanem azon szenzációs tárgysorsjáték, melyet a Liga alapjainak gyarapítására rendez s melynek clouja: hogy minden sorsjegy feltétlenül nyer egy arany vagy ezüst tárgyat. A liga ezekből a nyereménytárgyakból most a főváros forgalmasabb utcáiban és a nagyobb vidéki városokban kirakatokat rendez, melyek mindenütt oly feltűnést keltenek, hogy ennek nyomán a sorsjegyeket valósággal szétkapkodják. Aki tehát egy szép arany vagy ezüst tárgyat akar kapni s azonfelül ugyszólván minden kockázat nélkül szerény filléreivel egy humánus intézményt óhajt támogatni, mely igazán érdemet szerzett a pártolásra, az siessen és vegyen ezekből a sorsjegyekből, melyek 1 kor. 50 fillérért az összes tőzsdékben kaphatók.

Tünődés.

Nagy lassan, lomhán múlnak hónapok,
Sorvasztó vágyak a szívemre ülnek.
Titkon gyilkolnak édes titkaid,
Szemembe könnyek könnyre gyűlnek.

Nagy lassan, lomhán múlnak hónapok,
Fiatalon kellett öregg lennem.
Szeretnem téged többé nem szabad...
Csak vergődöm bilincsre vereten.

Nagy lassan, lomhán múlnak hónapok...
Fekete szárnyon érkezik a vég,
S a bánatos, nagy messzeségen át is
Mintha elfojtott sírást hallanék.

Radványné Ruttkay Emma.

Barátok párbeszéde.

(*Szin: Kopottas butorzatú hónapos szoba, melyben a vagyonosok pártján álló Módosi, a szegények ügyét szíven viselő Szegényesi diskurálgat.*)

Módosi: Szamárság barátom, amit ti tesztek. Egyebet sem lehet tőletek hallani, mint a szegénység és megint a szegénység.

Aki nem tud itt megélni, menjen oda, ahol megélhet. Punctum.

Szegényesi: Már megint úgy beszélsz, mint aki semmivel se törődik. Te megváltoztathatod helyzetedet. A téli hideget, ha jól esik, Olaszthonban, a nyári forróságot a Tát-rában való időzéssel válthatod fel. De mit tegyen a sok ezer ember közül az, aki csak egy hétig nem dolgozik, már tönkre van téve. Ilyen pedig van ezer meg ezer.

Módosi: Semmi joguk nincs a panaszra. Miért ostobák és együgyűek?

Szegényesi: Ejh, de rideg észjárásod van, melyben melegebb érzés, magasabb ideál nincs. Ugy nyilatkozol az emberekről, mint a párás állatokról. Ez a felfogás a kegyetlenséggel határos. Bátran lehet rá alkalmazni a költő szavát: „Ahol ilyen érzések ütöttek tanyát a szívben, onnét a szeretetet örökre száműzték.”

Módosi: Szeretet? Ez csak üres frázis! Hahaha!

Szegényesi: Körötökben az ilyen felfogást nagyon is természetesnek találom.

Módosi: Édes barátom, először szeresse az ember önmagát, azután mások kö-

vetkeznek. Ami pedig a gazdagabb jogát illeti, no ennél természetesebb igazság nem létezik.

Szegényesi: Mennyiben?

Módosi: Vagyon és születés jogánál fogva mindenki jogosan használhatja ki embertársait.

Szegényesi: Természetesnek természetes annyiban, hogy az erősebb jogot gyakorol a gyengébb felett. Ezt azonban igazságosnak nevezni általános emberi szempontból nevetséges.

Módosi: Miért nem születtek abban az időben, mikor még nem volt elfoglalva minden hely a természet dusan terített asztalánál?

Szegényesi: Ilyen fogalmakkal a szegény nép baján nem lehet segíteni. Te, amint szavaid is elárulják, tudnál ugyan a bajon segíteni, úgy hogy aki szegénynek születik, azt már születésekor a másvilágra kellene küldeni.

Módosi: Nincs is nagyobb könnyelműség barátom, mint mikor olyan emberek nőszülnek meg, akik a családjukat nem tudják eltartani. Ezen kellene mindenkinek mun-

Halálozás. Falcione Gyula m. kir. honvédfőhadnagy folyó évi április hó 22-én hosszas szenvedés után Raguzában meghalt. Földi maradványait folyó hó 25-én az ottani sirkertben nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Alakuló közgyűlés. A zombori alkoholelles szövetség vasárnap tartotta végleges alakuló közgyűlését. Az egyhangulag megválasztott tisztségviselői kar a következőkből áll: elnök Mészáros Béla, alelnök Pomutz Sándor, titkár Schmidt L. József, jegyzők Grósz Ádám és Stencz József, pénztárnok Bukovics Vince, könyvtárnok Csik Imre, számvizsgálók Jurisics István, Kassovitz Armin és Mészáros Lajos, választmányi tagok Czegléd János, Szende Géza, Hertelendy Dezső, Krizsák Juliska, Stencz Aranka, Takács Béla, Takács Béla, Szende Gézáné, Magyarits Mihály, Veszelyovszky Sándor, Vidákovics Dezső, Singer Sándor, Pécskay János, Engel Salamon és Szórád Pál. A szövetség heti üléseit hétfői napokon esti 7 órakor tartja; minden hónap első hétfőjén pedig esti 8 órakor.

A csendőrök nyugdíjpótléka. A honvédelmi miniszter a csendőrség kötelekébe tartozó egyének részére egy nyugdíjpótló egyesületet akar létesíteni, amelynek az volna a célja, hogy az egyesület tagjai bizonyos évi tagsági díjnak lefizetése után a maguk részére s elhalálozásuk esetén a hátrahagyott családtagokra is kiterjesztendő nyugdíjpótlékot biztosítsanak. Az egyesület tervzetét a miniszterium most küldte szét a csendőrpáncsnokságokhoz azzal a felhívással, hogy az egyes csendőrszakaszok kebelében milyen életkorúak a csendőrök.

A májusi előléptetések. A hadsereg idej májusi előléptetéseit nagyon kedvezőek. Különösen ügyeltek arra, hogy a különböző fegyvernemekben az előléptetési viszonyok lehetőleg arányosak legyenek. A tábornokoknál és ezredeseknél az előléptetés a rendes keretben mozog. Az alezredeseknél mutatkozik legjobban a hadvezetőségnek az a törekvése, hogy az előléptetéseknél előfordult aránytalanságot megszüntesse. A vezérkar előléptetési viszonyai nem változtak. A tisztikarban századosi rangba 455 főhadnagy lép elő, 1044 főhadnagy főhadnagy lett és 416 zászlós elnyeri a tiszti rangot. Az altiszteknél a fegyvernemek közt a tüzérség körében lesz az előléptetési arány a legkedvezőbb. Azok a hadnagyk, akik az 1902. év novemberében nyertek hadnagyi rangot, mind főhadnagyk lesznek. A zászlósok közül is sokan lépnek elő hadnaggyá, amennyire a költségvetés azt megengedi.

Tekeverseny. A zombori róm. kath. legényegylet május hó 2-án tekepályájának ünnepélyes megnyitásával kapcsolatban tekeversenyt rendez, melyre az érdeklődőket és az egylet barátait ezuton is tisztelettel meghívja. A verseny délután 3 órakor kezdődik. Egy jegy ára 20 fillér, melyért 3 dobás jár. Első díj egy bárány, második díj egy malac, harmadik díj egy lud, negyedik díj egy kakas. A verseny befejeztével díjkiosztás, esti 8 órakor pedig társasvacsora lesz az egylet nagytermében. Egy teríték ára 1 kor. 20 fill. A társasvacsorán részt venni óhajtok szombaton déli 12 óráig feliratkozhatnak az egyleti gondnoknál. Kedvezőtlen idő esetén a tekeversenyt május hó 9-én tartják meg.

Meglopott pénzeslevél. Április huszonkettedikén a budapesti főpostáról egy nagyobbbrangu postatisztviselő átment a főkapitányságra és följelentést tett, hogy egy pénzeslevelet, amelyet Magyarokiszáról küldöttek föl Budapestre, az uton valahol megdézsmáltak. A megdézsmált levélben a magyarkanizsai takarékpénztár eredetileg harmincezer koronát küldött egy budapesti pénzintézetnek, ahová a levél ugyan látszólag sértetlenül érkezett meg, de amikor fölbonították, a tartalmából tizezer korona hiányzott. A tolvaj a harmincezer koronából elvett tizezert. Ez némileg enyhítene a lopás jelentőségét, ezzel szemben súlyosító körülmény, hogy a fosztogatást valószínűen utközben követték el s így a tettes alighanem postai alkalmazott. Ezt éppen a nyomozás lesz hivatva kideríteni, amelyet ugyan nagy energiával folytatnak, de máig minden eredmény nélkül.

Vasuti karambol. Könnyen végzetessé válható vasuti összeütközés történt vasárnap este a bácsbokodi vasuti állomáson. Az állomáson vesztegelt egy tehervonat, amely várta az indulást. Esti 6 és 7 óra között robogott be Baja felől az anyagszállító kocsis a szabadnak jelzett pályán. A kanyarodónál rémülten látták az anyagszállító vonat munkásai, hogy egy vonatnak rohannak neki. A munkások leugráltak a vonatról. A következő pillanatban óriási robajjal futott bele az anyagszállító a tehervonathoz. Az utolsó kocsi izzépporrá zuzódott, három más kocsi alaposan megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, csupán az egyik munkás szenvedett könnyebb sérülést.

Kórházi kitiltás. A belügyminiszter a kórházi szabályrendelet 39. §-a alapján Bischof József kulai illetőségű, róm. kath. vallású, 22 éves nőtlen szabóságdet, mint betegsúlyszinlelőt az ország összes kórházaiból három év tartamára kitiltotta.

Katonák az aratáson. A katonai vezetőség elhatározta, hogy az aratás idejére 47,000 katonát fognak szabadsággal. Ennek legnagyobb része a gyalogságból fog kikerülni.

Merénylő orvvadászok. A mélykúti határban a grófi major gazdatisztjének feltűnt, hogy napok óta durrogatásokat hall a határban. Megparancsolta két emberének Kinka Mihály és Szlobonyi Antal gazdasági cselédeknek, hogy lóháton vegyék üldözőbe az orvvadászokat. A két lovas már meg is közelítette őket, mikor is az egyik rájuk kiabált: Ne tovább, mert lelőlek, a másik ekkor már célba is vette a két lovasat és rájuk duplázott. Mivel azonban elég messzire voltak, a lövések szerencsére nem találtak. A két orvvadász ekkor elmenekült. Az uradalom feljelentette őket a csendőrségen, amely ki is nyomozta a tetteseket. Az egyik Nehéz István 29 éves tanyai lakos, ő lőtt rá a két lovasra; a másik Végel Kálmán 30 éves szintén tanyai, aki megfenyegette az üldözőit. Emberölés kísérleteért megindították ellenük a büntető eljárást.

Halálozás. Zarubszky János ny. 1848/49. honvédhadnagy és városi negyedmester április hó 24-én életének 97-ik, házasságának 41-ik évében hosszas szenvedés után Zomborban jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai április hó 26-án délután 4 órakor a gyászházban a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltettek és a szent Rókus temetőben nagy részvét mellett örök nyugalomra helyezték.

Dalestély. A bajai dalkedvelők folyó évi május hó 1-ső napján a kaszinó termében tánemulatsággal egybekötött dalestélyt rendeznek a következő műsorral: 1. Lányi Ernő: Uj eredeti magyar népdalok. 2. Dr. Horváth Ákos: Ószkor. 3. Hoppe Rezső: Bortal. 4. Szent-Gály Gyula: Kuruc dalok. 5. Schöller Lajos: Álom. 6. Goll János: Magyar népdalok. (Azt olvastam én valahol réges-régen.) 7. Sztojanovics Jenő: Szerenád. A magán-szólamot éneklí Oswald István, zongorán kíséri Amler Irén.

Visszatoloncolt kivándorlók. Kosutyák Róza és Keller Éva paripási fiatal hajadonokat is elfogta a kivándorlási láz. Megindultak tehát az új világrész felé, melynek kincseiről s gazdagságáról oly sok csábítóan szép mesét hallottak. De csak Gombosig juthattak el, hol utlevélük megvizsgálatván kiderült, hogy az egyik az anyja, a másik meg az apja nevére kiállított utlevéllel akart világot látni. Néhány száz koronát is találtak náluk, melynek elkobzása után illetőségi helyökre visszautaztatták őket.

kálni, hogy törvényileg lenne korlátozva az ilyen embernek a házassodás.

Szegényesi: Mondom, ti képesek volnátok emberirtást végezni.

Módosi: Valóban csakis úgy lehetne csökkenteni a rongyosok és éhezők számát.

Szegényesi: Ennyit nem mertem volna már feltételezni rólad. Azonban ti magatok felvilágosítottátok az embert, hogy az önzés mekkora nálatok!

Módosi: Ezt nem önzésből tesszük. Nekem is, ugy osztálytársaimnak is fáj látni a pincelakások bűzös levegőjében élő sápadt ember-állatokat. Mit tegyünk. Az örök törvény rendszerét meg nem másíthatjuk. Ez így volt kezdettől, így fog lenni végezetig. Lesz szegény és gazdag.

Szegényesi: Ez az a közöny, melylyel viseltettek a nép iránt, okozója azon bajoknak, mely az emberek közötti ellentéteket kiélesíti, a kenyérharcot megteremti.

Módosi: Az igények fejlődnek ki az embereknél, ma már mindenki ur akar lenni.

Szegényesi: Köszönöm én az olyan uraságokat, mint aminővel bírnak ezek és ezek, kiknek munka nélkül kell az időt heteken és

hónapokon keresztül eltölteniök. Igényeik fejlődése legkevésbé elítélendő, nekik van a legtöbb joguk, ha őszinték akarunk lenni, hogy több kényelemben és jobb megélhetésben részesüljenek, — ők dolgoznak.

Módosi: Mi is dolgozunk — szellemileg.

Szegényesi: Tagadhatatlan, nem állítom, hogy nem. De ti annyit dolgoztok, amennyit a ti érdekeitek megkíván. Ők azonban nem annyit dolgoznak; számotokra többet dolgoznak, tulsokat, emberfeletti.

Módosi: Hogy tudsz ilyent mondani, mi munkájukért megfizetünk.

Szegényesi: Igaz, hogy megfizettek, de hogyan?

Módosi: Ez a ti vesszőparipátok.

Szegényesi: Ez az igazság. Tudnotok kellene azt, hogy ha néktek kevésnek bizonyul azon összeg, akkor az ő számukra is kevés. Elég kishitűség töletek tudatosan igazságtalanságot művelni. Az értelmiségnek nem az a hivatása, hogy sárba taposson minden szent és igaz ügyet és a szívet-lelket próbára tévő események elől meghátráljon?

Módosi: Mi meghátrálunk?

Szegényesi: Nem is cselekszitek a jót.

Mert ha a jót tennétek, akkor világító lámpaként kellene utat mutatnotok az emberiségnek, hogy merre haladjon. Az élet ébredést kiált; az igazság, jog, védelmet kérnek; az emberiség nagy ügye áll kockán; egyik ember a másikra háritja a felelősséget s egyik se mozduljon; ez a lemondás volna az életről; több: fél halál!

Módosi: Várjunk. Az idő meghozhat mindent.

Szegényesi: Az igaz, de minde 1 nap, mely tett nélkül mulik el, egy-egy csapás, mely családokat érint, temet. Ma még állnak a sorban egyedüli fegyverök, a reménység, ki tudja, hogy holnap nem idegenek nyoma keseríti-e az emlékeket? Ma még ég a vigasztalás őrtüze sok családnál; holnap tán kialva találjátok a méceset s üresen a szobákat, melyekben a nemzet zömének erejét találjátok, áldozatát az oltároknak, szolgáit a tudománynak, szívet az emberiségnek.

Módosi: (óráját nézve) Barátom, mi nagyon belemelegedtünk a vitába, már 12 óra. Haza megyek aludni. Szervusz!... Mäskor majd erről többet!... **Cz. I.**

Elvi döntés. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és társulatok az alkalmazottakra és nyugdíjasaikra a vállalatától vagy társulattól huzott illetmények után kivetett IV. oszt. kereseti adót után járó közszégi adót beszédni és a közszégi pénztárba beszolgáltatni tartoznak.

Hajsza egy rablógyilkos után. Fejérvármegyével együtt négy vármegye csendőrsége, körülbelül kétszáz ember van mozgósítva egy veszedelmes gonosztevő, többszörös rablógyilkos kézrekerítésére, aki több, mint egy hónap óta tartja rettegésben a Bakony és a Vértes lakóit. Nagypál Antal 26 éves, zentai illetőségű ember a keresett gonosztevő, aki különböző bűncselekményekért már több ízben volt büntetve. Nagypál Antal a múlt év októberében Komáromban betörést követett el, de tettenérték és menekülnie kellett. Menekülés közben egy tűzérzészlős utját állta, Nagypál Antal revolvért rántott elő és a tűzérzészlöst hasbalötte. A támadt zürzavarban sikerült megugrania. Ez év február 9-én Vácon a piacon egy rendőr felismerte és letartóztatta a veszedelmes embert. Február 14-én, amikor Vácra megvásárolva Komáromba akarták szállítani, Nagypál Antal utközben leugrott a robogó vonatról és a tarjáni erdőbe ment, ahol a kocsin vásárra igyekvő mesterembereket rabolta ki. E hónap 21-én Vértessomlyó község határában meggyilkolta és kirabolta Zipserer Jakab tatabányai bányászt. A rabló azóta a Vértes-hegységgel összefüggő tatabányai erdőségben tartózkodik és a hatóságok remélik, hogy néhány nap alatt bekerítik és foglyul ejtik.

Kormányválság idején. Kormányválság idején legjobb barátunk az újság. Ő hozza el házunkhoz a híreket, ő informál bennünket; tőle tudjuk meg milyen lesz a jövő kialakulása. Újság nélkül, jó újság nélkül nem lehet el ma már senki és ha jó újságról van szó, bátran említhetjük első helyen a Magyar Hírlapot. Tizenkilencedik évfolyamában van most a Magyar Hírlap és tizenkilenc éven át magyar politikájával, magyar irányával, jó értesüléseivel, szenzációs riportjaival, oktató és szórakoztató rovataival az olvasók nagy légiójára tett szert. Tárca-rovata érdekes, regényei jók, színházi rovata speciális; mindenben korrekt és mindig tisztességes hangú. Ez a Magyar Hírlap sikerének titka; ez teszi a Magyar Hírlapot legkedveltebb lapjává a magyar olvasóközönségnek. A Magyar Hírlap kiadóhivatala Budapesten van: V. Bathory-utca 3. alatt; előfizetési ára: egész évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2-40 korona.

Cigányok munkában. Regőcén nemrégén egy vándorcigány trupp telepedett meg. Ezek a szarka természetű lüstös Fáraóivadékok, amint mondták, eleinte megpróbálták tisztességesen dolgozni, (mennyi ravaszág volt ebben az elhatározásban) de hiába, ami nem megy, azt kár erőszakolni, — a vértüket ők sem tudták megtagadni. Ezért hát folytatták az életet ott, ahol Regőcére jövelelük előtt elhagyták: — a lopáson. Egyre több panasz érkezett be ellenük a csendőrséghez, amiért nyomozni kezdtek közöttük s egy egész kocsiderékra való rézüstöt, apró butorokat, selyemkendőt, kötöt és szoknyát s a rendes háztartások minden más ingóságait megtaláltak náluk. Elfogták őket s ma már megint nem az Isten szabad ege alatt töprengenek az élet hiábavalóságáról.

A részeg ember merénylete. Szabó Kalmán 30 éves melykúti szabómester kedd éjszaka részegen ment haza. Felesége megdorgálta az ittas embert, akinek azonban nem volt kedvére az erkölcsi prédikáció és durván vágott vissza az asszonynak. Csunya veszekedés lett ebből a férj és feleség között és a földühödött szabó rárontott a feleségére. A megrémült asszony az utcára menekült részeg férje elől, de ez utána futott és a szabóvalval összeszurkálta a feleségét. A szegény asszonyt véresen szabadították ki a merénylő férj kezei közül és súlyos sérüléseivel ápolás alá vették. A földühödött szabó ellen a csendőrség följelentést tett a szabadkai ügyészségnél.

Az osztálysorsjegy-elárusítók megadóztatása. Az osztálysorsjegy-elárusítók megadóztatása dolgában a közigazgatási bíróság legutóbb kimondta, hogy a sorsjegyekkel való kereskedésből származó jövedelem után fizetendő III. osztályu kereseti adó megállapításánál az el nem árusított sorsjegyekre esett nyereségek összege az adóköteles keresethez hozzászámítandó.

Mulatás közben. Nyerges János napszámos vasárnap éjjel Tatomirov Mijó és Peits Nikola társaságában sorra járta a zombori koresmákat. Reggelre berugtak, majd szépen össze is veszték. A veszekedés hevében Nyergest megszurkálták és egy bottal fejbe vágta a társai. Súlyos sérüléseivel a városi kórházba szállították. A kapitányság megindította a tettesek ellen a büntető eljárást s az iratokat már át is tette az ügyészséghez.

A gyanus idegen. Ujvidéken a múlt év november 8-án egy gyanus idegent tartóztatott le a határrendőrség. Az elfogott ember Schultz Károlynak mondotta magát s megmotozásánál 2370 korona készpénzt találtak nála. Kihallgatása alkalmával minden fölvilágosítást megtagadott és azt sem akarta megmondani, hogy miképpen került hozzá a pénz. A határrendőrség a gyanus idegent fölszállította Budapestre, mert a fővárosban az elfogatást megelőző napon nagyobb betörés történt s őt gyanúsították a bűncselekmény elkövetésével. A vizsgálat folyamán Schultz Károly egy ízben vallomástételre jelentkezett és ekkor elmondta, hogy ő az orosz forradalmi párt kiküldött tagja. A pénz, amelyet nála találtak, a párttól kapta, abból a célból, hogy a forradalmi szervezetnek különféle városokban lakó tagjaihoz titkos utasítást vigyen. Hónapok óta folyik a vizsgálat ebben a rejtelmű ügyben, de Schultzra semmiféle bűncselekmény elkövetését rábizonyítani nem lehetett. Most védője beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz és kérte, hogy védettjét, aki ellen bűncselekménynek gyanúja sem merült föl, bocsássa szabadon. A vizsgálóbíró ezt a kérelmet elutasította. Az elutasító végzés ellen a védő felfolyamodást jelentett be a vádtanáchoz, amely a legközelebbi napokban fog dönteni a kérelemről.

Egy amerikai hirdetés szövege. „Hiszünk az áruban, amit eladunk és a képességeinkben, hogy eredményeket érünk el. Hiszünk, hogy becsületes árut, becsületes módon el lehet adni becsületes embereknek. A munkában hiszünk és nem a várokozásban; a nevetésben és nem a sirásban; a dicséretben és nem a lebecsülésben; és az eladásban rejli örömben. Hiszünk, hogy az ember elérí ami után törtet és hogy jobb ma egy rendelés, mint holnap kettő és hogy az ember addig nem török le, amíg az önmagába vetett hite el nem vész. Hiszünk a mában és a munkában, amit végzünk, a holnapban és a holnapi munkákban és a biztos jutalomban, amit a jövő tartogat számunkra. Hiszünk az udvariasságban, a szívességben, a nagylelkűségben, a jó kedvben, a barátságban és a becsületes versenyben. Hiszünk, hogy valahol mindig van egy rendelés az emberünk számára.“

Közigazdaság. Gazdasági szakértők.

Zombor, április 29.

A birtokrendezésről, arányosításról és tagosításról szóló 1908. évi XXXIX. t. c. illetve az ezen törvényben nyert felhatalmazásnál fogva kiadott földmivelés és igazságügyminiszteri rendeletek május hó elsejével lépnek életbe.

A régi bírói gyakorlat szerint a szakértői bizottságokat úgy állították össze, hogy az érdekelték érdekcsoportunk szerint urbéri választmányt alakítottak, amelynek kebeléből

kiküldött becsüsök végezték az osztályozást és becslést a bíró vezetése mellett. Az ilyen módon összeállított szakértői bizottság ellen sok panasz volt, mert ezekben a gazdasági szakértelem gyakran hiányzott s a szakértők minden tárgyilagosság nélkül jártak el megbízóik érdekében, már pedig a tagosítási eljárás legfontosabb része a helyesen keresztülvitt osztályozás és becslés, mert ettől függ a tagosítási igazságossága és eredményessége.

Az új rendelkezések alapján ez megszünt, mert most a szakértőbizottság a határ felérését bíró nagyobb és a határ másik felét bíró kisebb birtokosok érdekcsoportjai által választott két-két rendes és ugyanannyi póttagból áll, akiknek az elnökét a *bíróság* nevezi ki azon gazdasági szakértők közül, akiket a *földmivelésügyi miniszter* az illető törvényszék területére *ilyenekül kijelölt*. A miniszter pedig vagy gazdasági tanulmányokat végzett, vagy közismert jó gazdákat nevezett ki szakértőkül. De a helyi különleges viszonyokat ismerő közegeket sem mellőzi azért az új törvény, hiszen a szakértői bizottság tagjait az érdekelték választja s csak az elnököt nevezi ki a *bíróság*, illetőleg a földmivelésügyi miniszter.

A szakértői munkálkodás a mintaföldeknek helyszínén történendő felállításával veszi kezdetét s itt kell meghatározni az egy becsoldnak megfelelő pénzbeli egyenértéket is. A bíró az egyes földrészekre megállapított mivélési ág jelzését, a földrészeket osztályszámait az osztályozási jegyzékbe *sajátkezűleg* vezeti be s a megállapodásokat jegyzőkönyvbe foglalja. Ha a bíró mellé gyenge szakértő kerülne, mérhetlen zavarok támadhatnának a becslésben és osztályozásban. Az ujonnan kinevezett szakértők gazdasági ismeretei kellő garanciát nyújtanak az ellenkezőjéről. Bács-Bodrog vármegye területéről kinevezte a földmivelésügyi miniszter:

Kleiszner Károly gróf Chottek uradalmi jószágigazgatóját Futakról, *Marton* István kincstári uradalmi intézőt Palánkáról, *Seidl* István kincstári uradalmi intézőt Pékla-pusztáról (Torzsa), *Csiba* Ferenc uradalmi tisztartót Vajszkáról, *Törley* Gyula vármegyei gazdasági egyesületi társelnököt Szabadkáról, *Falcione* Lajos, *Szauerborn* Károly nagybirtokosokat Zomborból, *Lebach* Antal nagybirtokost Kossuthfalváról, *Kiss* Lajos földbirtokost Kishegyesről, *Gräber* Ferenc földbirtokost Szendrőről, dr. *Tripolszky* Jenő földbirtokost Obecséről, *Kuzmann* Miklós szőlő- és földbirtokos erdőbirtokost Bezdánból, *Amann* Bálint földbirtokost Apatinból és *Faragó* József földbirtokost Kossuthfalváról.

Pénzverés és pénzforgalom.

Az állami számvevőszék legutóbbi tette közzé a folyó év első negyede végéig vert, forgalomba bocsátott és készletben maradt fémváltópénzek álladékaról szóló kimutatást. Ezen kimutatás szerint ebben az évnegyedben 1,058.107 darab ötkoronást, 6,639.836 darab tizfillérest és 1,012.517 darab kétfillérest vertek, összesen 5,974.768 korona 94 fillér értékben. Forgalomba bocsátottak 1,060.896 darab ötkoronást, 7,644.972 darab tizfillérest és 81.233 darab kétfillérest, összesen 6,070.601 korona 86 fillér értékben s így a már korábban forgalomba bocsátott és a főkivétel hivatalnak átadott érmékkel együtt március hó végén 7,442,705 darab ötkoronás, 60,042,587 darab egykoronás, 72,085.745 darab huszfilléres, 85,511.302 darab tizfilléres, 328,219.505 darab kétfilléres és 77,594.942 darab egyfilléres

képezi a forgalom tárgyát, egészben véve 127,564.260 korona 72 fillér értékben. A pénzverdében készletben maradt még a tízfilléresekből 3494 darab, a kétfilléresekből 1,678.400 darab és az egyfilléresekből 517.200 darab. Az ötkoronásokból, az egykoronásokból és a huszfilléresekből készlet a pénzverdében nincs.

Magyarország és az új osztrák szeszadótörvény. Bilinski osztrák pénzügyminiszter a múlt szerdán terjesztette be az osztrák képviselőházban a tavaly el nem intézett új szeszadótörvényjavaslatot, melynek főcélja a szeszadónak 90 koronáról 140 koronára való fölemelése. E törvényjavaslat sorsa Magyarországot is közelről érdekli, mert törvényerőre való emelésétől függ az azonos magyar szeszadótörvénynek végleges életbe léptetése. Tudvalevően Magyarország már 1908. júliusban megszavazta az új szeszadótörvényt azzal a megszorítással, hogy érvényessége csak az osztrák törvényvel egy időben veheti kezdetét. Föltéve tehát, hogy az osztrákok megszavazzák a szeszadótörvényjavaslatot, amit szakkörökben nagyon valószínűnek tartanak, nálunk a következő változások várhatók szeptember elsejére: A jelenleg érvényben levő szeszadót 20 koronával fogják emelni, 120 koronáról 140-re. A termelési adó alá eső szeszadók (gyümölcsesszeszfűzők) adója az eddigi 20 koronás átlagból közel 60 koronára emelkedik abszolút hektoliterenként; a kontingenst leszállítják 45.000 hektoliterre; a kontingenst leszállítják 45.000 hektoliterre; az ecetgyártáshoz szükséges évi 40—45.000 hektoliter szeszt exkontingensből fogják fedezni; a denaturálási 3 koronás illetéket eltörlik; a mezőgazdasági szeszgyáraknak járó termelési prémiumot pedig 4 koronával csökkentik. Ellenben a kontingens és az exkontingens szeszadókules közötti különbséget az eddigi 20 koronáról 24 koronára emelik föl.

Urbéres községek előrehaladása. A földmivélsügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi királyi erdőfelügyelőhöz, hogy a felügyelete alá tartozó erdőbirtokon engedélyezett rendkívüli felhasználatokból befolyt pénzből vásárolt ingatlanok adásvételi ügyletét a legéberebb figyelemmel kísérje és ha azok bármelyikét az illető erdőbirtokosokra nézve bármi tekintetben károsnak találja, lehetőleg még a vételárnak kifizetése, illetve kiutalása előtt hozza az illetékes közigazgatási erdészeti bizottság tudomására. A minisztert rendeletének kiadására konkrét eset birta, az a hosszú polgári pör, amely egy aradvármegyei urbéres község és az urbéres erdőkihasználója között folyt, amely pörben legutóbb a Kuria ítéletileg kimondotta, hogy a még 1906-ban kötött birtokvételi szerződés, illetve az erdőbirtokon levő faállománynak legelő területért való cserébe engedése semmis.

81187/1909. sz.

Háló-, étkező- és buffet-kocsik közlekedése a m. kir. államvasutak vonalain 1909. évi május hó 1-től kezdve.

I. Hálókocsik.

Budapest keleti p. u.—Wien. (Bruck—Királyhidán át.) Budapest keleti p. u. ról indul éjjel 10 óra 30 perckor, Wienbe érkezik reggel 6 óra 32 perckor. Wienből indul éjjel 10 órakor, Budapest keleti p. u.-ra érkezik reggel 6 óra 25 perckor. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Wien vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K.

Budapest nyugoti p. u.—Wien. (Marcheggén át.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul éjjel 10 ó., Wienbe érkezik reggel 6 ó. 20 p. Wienből indul éjjel 11 ó., Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik reggel 7 ó. 40 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest nyugoti p. u.—Wien vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K.

Budapest nyugoti p. u.—Brassó. Budapest nyugoti p. u.-ról indul este 9 ó. 10 p., Brassóba érkezik délután 1 ó. 44 p. Brassóból indul délután 2 ó. 14 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik reggel 7 ó. 30 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Brassó vagy viszont I. oszt. 14'40 K, II. oszt. 10'80 K. Budapest keleti p. u.—Kolozsvár vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Kolozsvár—Brassó vagy viszont nappal I. oszt. 4'80 K, II. oszt. 3'60 K.

Budapest keleti p. u.—Bukarest (Arad, Piski, Predealon át.) Budapest keleti p. u.-ról indul délután 2 ó., Predealra érkezik reggel 6 ó. 11 p., Bukarestbe érkezik délelőtt 11 ó. 20 p. Bukarestből indul délután 5 ó. 30 p. és Predealról indul este 9 ó. 12 p., Budapest keleti p. u. ra érkezik délután 1 ó. 15 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Bukarest vagy viszont I. oszt. 17'40 K. Budapest keleti p. u.—Predeal vagy viszont I. oszt. 14'40 K. Budapest keleti p. u.—Brassó vagy viszont I. oszt. 14'40 K, II. oszt. 10'80 K. Budapest keleti p. u.—Arad vagy viszont nappal I. oszt. 14'80 K, II. oszt. 3'60 K. (Csak június hó 1-től kezdve közlekedik. Brassón tulra csak I. oszt. menetjegyekkel vehető igénybe.)

Budapest keleti p. u.—Piski. (Saját.) Budapest keleti p. u.-ról indul este 9 ó. 30 p., Piskire érkezik délelőtt 10 ó. 52 p. Piskiről indul délután 4 ó. 12 p., Budapest keleti p. u.-ra érkezik reggel 6 ó. 05 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Piski vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Arad—Bukarest vagy viszont I. oszt. 13'60 K. Arad—Predeal vagy viszont I. oszt. 9'60 K. Arad—Brassó vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. (Csak I. oszt. menetjeggyel vehető igénybe.)

Budapest nyugoti p. u.—Bukarest. (Temesvár—Verciorován át.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul délután 2 ó. 40 p., Verciorovára érkezik éjjel 1 ó. 24 p., Bukarestbe érkezik délelőtt 11 ó. 50 p. Bukarestből indul délután 5 ó. 55 p. és Vercioróváról indul éjjel 2 ó. 13 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik délután 1 ó. 25 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest nyugoti p. u.—Bukarest vagy viszont I. oszt. 16'60 K. Budapest nyugoti p. u.—Orsova vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Budapest nyugoti p. u.—Temesvár vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Budapest nyugoti p. u.—Temesvár vagy viszont nappal I. oszt. 4'80 K, II. oszt. 3'60 K.

Budapest nyugoti p. u.—Báziás. Budapest nyugoti p. u.-ról indul éjjel 10 ó. 15 p., Szegedről indul éjjel 2 ó. 10 p., Báziásra érkezik délelőtt 9 ó. 25 p. Báziásról indul délután 4 ó. 28 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik reggel 7 ó. 15 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Temesvár—Orsova vagy viszont I. oszt. 4'80 K, II. oszt. 3'60 K. Temesvár—Bukarest vagy viszont I. oszt. 12'80 K. (Július hó 1-ől kezdve augusztus hó 31-ig Oravicaig és onnan közlekedik. (Lásd az alábbi tételt.)

Budapest nyugoti p. u.—Oravica. Budapest nyugoti p. u. ról indul este 10 ó. 15 p., Oravica érkezik délelőtt 10 ó. 20 p. Oravicáról indul délután 3 ó. 26 p., Budapest nyugoti p. u. ra érkezik reggel 7 ó. 15 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest—Versec vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Budapest—Oravica vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. (Csak július hó 1-től kezdve bezárólag augusztus hó 31-ig.)

Budapest keleti p. u.—Fiume. (Ujdombovár—Zágráb át.) Budapest keleti p. u.-ról indul este 9 órakor, Fiuméba érkezik d. e. 9 óra 55 perckor. Fiuméből indul este 6 órakor, Budapest keleti p. u.-ra érkezik reggel 7 óra 50 perckor. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Fiume vagy viszont I. oszt. 12 K, II. oszt. 9 K. Budapest keleti

p. u.—Zágráb vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K.

Budapest keleti p. u.—Fiume. (Ujdombovár—Zágráb át, vegyes.) Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 4 ó. 10 p. Fiuméba érkezik reggel 4 ó. 55 p. Fiuméből indul éjjel 10 ó. 40 p. Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. u. 12 ó. 15 p.

Budapest nyugoti p. u.—Karánsebes. Budapest nyugoti p. u.-ról indul d. u. 2 ó. 40 p., Karánsebesre érkezik éjjel 10 ó. 27 p. Karánsebesről indul reggel 5 ó. 28 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik d. u. 1 ó. 25 p.

Budapest keleti p. u.—Piski. Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 2 ó., Piskire érkezik éjjel 10 ó. 01 p. Piskiről indul reggel 5 ó. 08 p., Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. u. 1 ó. 15 p.

Budapest keleti p. u.—Zimony. Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 3 ó. 20 p., Zimonyra érkezik éjjel 10 ó. 18 p. Zimonyról indul reggel 6 ó. 19 p., Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. u. 1 ó. 05 p.

Budapest keleti p. u.—Zimony. Budapest keleti p. u.-ról indul reggel 7 ó. 10 p., Zimonyba érkezik d. u. 1 ó. 53 p. Zimonyból indul d. u. 2 ó. 52 p., Budapest keleti p. u.-ra érkezik éjjel 10 órakor.

Budapest keleti p. u.—Zágráb. (Ujdombováron át, saját.) Budapest keleti p. u.-ról indul éjjel 10 ó. 45 p. Zágrábba érkezik d. e. 9 ó. 55 p. Zágrábból indul este 7 ó. 42 p. Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. e. 9 ó. 05 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Zágráb—Fiume vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. (Csak I. oszt. menetjeggyel vehető igénybe.)

Budapest keleti p. u.—Poprád-Felka. (Kassán át, vegyes.) Budapest keleti p. u.-ról indul este 10 ó. Kassáról éjjel 3 ó. 35 p. Poprád-Felkára érkezik reggel 5 ó. 55 p. Poprád-Felkáról indul este 10 ó. 40 p. Kassáról éjjel 1 ó. 10 p. Budapest keleti p. u.-ra érkezik reggel 7 ó. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Poprád-Felka vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. Budapest keleti p. u.—Kassa vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. (Csak bezárólag június hó 30-ig és szeptember 15-től.)

Budapest keleti p. u.—Tátra-Lomnic. (Kassán át, vegyes.) Budapest keleti p. u.-ról indul éjjel 10 ó. Kassáról reggel 3 ó. 35 p. Tátra-Lomnicra érkezik reggel 7 ó. 05 p. Tátra-Lomnicról indul este 8 ó. 53 p. Kassáról éjjel 1 ó. 10 p. Budapest keleti p. u.-ra érkezik reggel 7 ó. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Tátra-Lomnic vagy viszont I. oszt. 9'60 K, II. oszt. 7'20 K. (Július hó 1-től bezárólag szeptember 14-ig.)

Budapest nyugoti p. u.—Berlin. Budapest nyugoti p. u.-ról indul este 6 ó. 50 p. Berlinbe érkezik d. e. 11 ó. 16 p. Berlinből indul d. u. 4 ó. 36 p. Budapest nyugoti p. u.-ra érkezik d. e. 9 ó. 30 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest nyugoti p. u.—Berlin vagy viszont I. oszt. 13 márká, II. oszt. 10'20 márká. Budapest nyugoti p. u.—Breslau vagy viszont I. oszt. 11'20 márká, II. oszt. 9 márká. Budapest nyugoti p. u.—Oderberg vagy viszont I. oszt. 9'50 K, II. oszt. 7 K.

Budapest keleti p. u.—Konstantinápoly. Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 3 ó. 20 p. Konstantinápolyba érkezik reggel 7 ó. 47 p. Konstantinápolyból indul este 7 ó. 53 p. Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. u. 1 ó. 05 p. A hálókocsi pótjegyek árai: Budapest keleti p. u.—Belgrad vagy viszont I. oszt. 6 frank, II. oszt. 4'50 frank. Budapest keleti p. u.—Konstantinápoly vagy viszont I. oszt. 29 frank, II. oszt. 21'25 frank.

JEGYZET. A hálókocsik csak I. vagy II. oszt. menetjegyekkel bíró utasok által megfelelő pótjegy váltása mellett használhatók.

II. Étkező kocsik.

Budapest keleti p. u.—Wien. (Bruck—Királyhidán át.) Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 2 ó. 05 p., Wienbe érkezik este 6 ó. 40 p. Wienből indul d. e. 8 ó. 50 p., Budapest keleti p. u.-ra érkezik d. u. 1 ó. 30 p.

Budapest keleti p. u.—Wien. (Bruck—Királyhidán át.) Budapest keleti p. u.-ról indul

d. e. 9 ó. 20 p., Wienbe érkeznek d. u. 2 ó. 08 p. Wienből indul d. u. 2 ó. 10 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek este 7 ó. 05 p.

Budapest nyugoti p. u. — Wien. (Marcheggen át.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul d. u. 5 ó. 15 p., Wienbe érkeznek este 9 ó. 35 p. Wienből indul d. e. 9 ó. 05 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek d. u. 1 ó. 40 p.

Budapest nyugoti p. u. — Wien. (Marcheggen át.) Budapest keleti p. u.-ról indul reggel 7 ó. 55 p., Wienbe érkeznek d. u. 12 ó. 15 p., Wienből indul d. u. 4 ó. 50 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek este 9 ó. 05 p.

Budapest nyugoti p. u. — Wien. (Marcheggen át.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul d. u. 2 ó. 30 p., Wienbe érkeznek este 6 ó. 55 p. Wienből indul d. u. 2 ó. 55 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek este 7 ó. 10 p.

Budapest nyugoti p. u. — Kolozsvár. Budapest nyugoti p. u.-ról indul d. u. 2 ó., Kolozsvárra érkeznek éjjel 10 ó. 30 p., Kolozsvárról indul reggel 5 ó. 20 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek d. u. 1 ó. 50 p.

Kolozsvár — Brassó Kolozsvárról indul reggel 6 ó. 11 p., Brassóra érkeznek d. u. 1 ó. 44 p. Brassórol indul d. u. 2 ó. 14 p., Kolozsvárra érkeznek éjjel 10 ó. 50 p.

Budapest keleti p. u. — Fiume. Budapest keleti p. u.-ról indul reggel 7 ó., Fiuméba érkeznek este 7 ó. 52 p. Fiuméből indul reggel 7 ó. 55 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek este 9 ó. 35 p.

Budapest keleti p. u. — Zágráb. Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 4 ó. 10 p., Zágrábra érkeznek éjjel 11 ó. 34 p. Zágrábról indul reggel 4 ó. 48 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek d. u. 12 ó. 15 p.

Budapest keleti p. u. — Sátoraljajhely. Budapest keleti p. u.-ról indul reggel 7 ó. 35 p., Sátoraljajhelyre érkeznek d. u. 12 ó. 33 p. Sátoraljajhelyről indul d. u. 4 ó. 39 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek este 9 ó. 55 p.

Budapest nyugoti p. u. — Zsolna. (Junius 15-től szeptember 15-ig Kassáig l. alábbi pontot.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul reggel 7 ó. 05 p., Zsolnára érkeznek d. u. 1 ó. 33 p. Zsolnáról indul d. u. 3 ó. 20 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek este 9 ó. 45 p.

Budapest nyugoti p. u. — Kassa. (Zsolna, Poprádfelkán át; csak junius 15-től szeptember 15-ig.) Budapest nyugoti p. u.-ról indul reggel 7 ó. 05 p. Kassáról indul reggel 7 ó. 22 p.

Budapest nyugoti p. u. — Pozsony. Budapest nyugoti p. u.-ról indul este 6 ó. 50 p., Pozsonyba érkeznek este 10 ó. 05 p. Pozsonyból indul reggel 6 ó. 10 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek d. e. 9 ó. 30 p.

III. Buffetkocsik.

Budapest nyugoti p. u. — Debrecen. Budapest nyugoti p. u.-ról indul reggel 6 ó. 55 p., Debrecenbe érkeznek d. u. 12 ó. 08 p. Debrecenből indul d. u. 4 ó. 42 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek este 9 ó. 55 p.

Budapest keleti p. u. — Csap. Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 2 ó. 15 p., Csapra érkeznek este 9 ó. 39 p. Csapról indul reggel 5 ó. 23 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek d. u. 1 ó.

Budapest keleti p. u. — Kassa. Budapest keleti p. u.-ról indul reggel 6 ó. 50 p., Kassára érkeznek d. e. 11 ó. 44 p. Kassáról indul d. u. 5 ó. 21 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek este 10 ó. 20 p.

Budapest keleti p. u. — Kassa. (Junius 15-től szeptember 15-ig Poprád-Felkán l. alábbi pontot.) Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 1 ó. 50 p., Kassára érkeznek este 7 ó. Kassáról indul d. e. 8 ó. 50 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek d. u. 1 ó. 55 p.

Budapest keleti p. u. — Poprád-Felka. (Csak junius 15-től szeptember 15-ig.) Budapest keleti p. u.-ról indul d. u. 1 ó. 50 p., Poprád-Felkára érkeznek este 9 ó. 32 p. Poprád-Felkáról indul reggel 6 ó. 30 p., Budapest keleti p. u.-ra érkeznek d. u. 1 ó. 55 p.

Budapest nyugoti p. u. — Orsova. Budapest nyugoti p. u.-ról indul d. e. 9 ó. 40 p., Orsovára érkeznek este 7 ó. 18 p. Orsováról indul d. e. 8 ó. 16 p., Budapest nyugoti p. u.-ra érkeznek este 6 ó. 35 p.

JEGYZET. Az étkező- és buffetkocsik étkező teremt I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe külön illetékfizetése nélkül.

A buffetkocsikban levő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjegyekkel, illetve menetjegyigazolványokkal bíró utasok által használhatók.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Schmidt L. Józsefnek a „Bácsmezei Függetlenség“-ben megjelent közleményére vonatkozólag egyelőre annyit hozok köz tudomásra, hogy annak személyeskedő, sértő része miatt a bíróságnál keresek elégtételt. Zombor, 1909. évi április hó 29-én.

Dr. Mátits Márton.

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon 1888. 51-17.

Testegyesítő gyógyintézete és szanatoriuma

Budapesten, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábtelegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. egyenesítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerincnyújtás, massage stb. 26-10

Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 23

Nityin István

... fürdője ...
= SZENTTAMÁS. =

Vasutállomás: Bácsszenttamás. A község közvetlen közelében. Kényelmes lakások: bérelhetők a községben, valamint a helyszínen is ellátással együtt. A víz meglepő hatással bír: a női betegségeknek, gyomor- és bélrenyheségnél, májzavaroknál. Továbbá a leg-rövidebb idő alatt gyógyíthatók különféle idült bőrbajok, gümő- és görvélkóros, mirigy- és csontbetegségek, izom- és inzsugorodások, izületi merevség és

csuszbantalmak.

NITYIN ISTVÁN

6-1 fürdőtulajdonos.

2164/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Tataháza községben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra **folyó évi május hó 25-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Készpénz fizetés évi 765 korona 80 fillér.
2. Hat öl kemény tűzifa.
3. A község tulajdonában levő 23 kat. hold 1043 ööl szántó föld, szérűskert és nádas haszonélvezete, mely után az adókat és illetékegyenértéket a jegyző fizeti.

4. Szabad lakás a községi jegyzői lakban.

5. A magán munkálatokért szedhető szabályrendeletileg megállapított díjak.

Bácsalmás, 1909. április hó 24-én.

122-2-1

KOLLER OSZKÁR,

2-2

főszolgabíró.

Göszl Pál

építési-anyag kereskedő
ZOMBOR, THÖKÖLY-UT 18.

Hirdetmény.

Van szerencsém az építő és háztulajdonos t. c. közönséggel tudatni, hogy folyó évre az alanti **legolcsóbb** árak :: mellett szállítok ::

Beocsini cementet

Portland 100 kilónként K 5.80.

Román 100 kilónként K 3.30.

I-ső rendű meszet:

Dobresdi, berzovai vagy élesdi o 100 kilónként K 5.--. o Felsőgallait 4 korona 40 fillér. Ebszónyi vagy dorogi K 4.--.

Dunai homokot

a Ferenc-csatornánál átvéve 3 kor. 60 fil. köbméterenként.

Saját gyártmányu cementlemezeket

3.60—5 K négyzetméterenként készfizetés mellett a raktáron o átvéve. o

Építésszek egész évi kötésre külön ajánlat szerint.

Kérve b. támogatást 105-10-4

kiváló tisztelettel

Göszl Pál.

10-4

Ugyanitt egy 20 mm. hordképességű

erős teherkocsi

:: alig használva, olcsón eladó. ::

ELADÓ :: keltető tojások ::

Fajtiszta sárga orpington
tojások darabonként 40 fillér-
jével kaphatók

Gromilovits Andrásnál
ZOMBOR,

Thököly (Apatini) ut. 49. szám alatt.
Tenyéspéldányok előjegyzését őszi szállítá-
ásra elfogadok, 5—15 koronás árban.

6-5

Hirdetmény.

A bezdáni nagysziget-
ben, közvetlenül a gőzhajó
állomás mellett fekvő ár-
mentesített 140 kat. hold
területű kitűnő tarack-
fűből álló **legelőmet** e
folyó évi használatra ha-
szonberbe adom.

Bosnyák János,

2-2

jegyző.

A legolcsóbb sodronykerítés

horgonyzott drótból 30 fillértől feljebb, ugyint vas-
keretből; sodronykerítéseket, valamint díszes vaska-
pukat **HICKER A. BUDAPEST,**
készít IV., Irányi-utca 1. sz. a.

Kizárólag saját gyártmányu vas- és rézbutor
és sodronyágybetét beszerzési forrása

Rézágak	35- frttól.
Gyermekágyak	11 - "
Vaskeretű ágybetét	5 50 "
Fakeretű ágybetét	3 50 "
Összeeszköz vaságy	5 - "
Rézkarnis	2 50 "
Tábori ágy sodronnyal	8 - "

Külön árjegyzék sodronykerítésekről és buto-
rokról kívánatra ingyen. *—5

Kőműves- és ácsmesteri vizsgára

a lehető legrövidebb idő
alatt és a legjobb mód-
szer szerint készít elő

BERNHARDT KÁROLY

ZOMBOR, Dob-utca 11. szám

89-6-6

6-6

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

MAGÁNDETEKTIV-IRODA

BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 6. Telefon:
103-52. Tulajdonos: BARNÁ LIBOR JÁNOS, törv.
bej. cég. Elvállal bizalmi, házassági és kényes ügyek-
ben teendő kutatásokat. Személyek, lakások és üzle-
tek feltűnés nélküli megfigyelését. Eltűnt egyének
és névtelen levelek íróinak kinyomozása. Megbízható
értesítés bárkinek viszonyairól, életmódjáról és elő-
életéről. Sikeresen eljár mindennéven nevezendő
kényes természetű családi- és magánügyekben, ugy-
bel- mint külföldön. Hiteles házassági és kereske-
delmi információk. Utazási megbízások fürdő- és
nyaralóhelyekre. Vidékiak kalauzálása és utbaigazi-
tása Budapesten. Legszigorubb titkartsás. *—5

Nemesített rózsafák

válogatott példányokban
és fajokban kapható:

Osérer Gyula
városi kertésznél, Zombor.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár

SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a
nagyérdemű közönséget, hogy az összes
nádfonatok (stokatur) és **gomb-
szögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok
legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kö-
vektől mentes. 10,000 kilonként Szond-
ról szállítva 300 korona. **Több waggon
rendelésnél arengedmény!** Kisebb
rendelésnél viszonteladók árkedvezmény-
ben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony
kátrány, kátránylemez és cement-
ben**, melyek a legolcsóbb árakon sze-
rezhetők be.

**Ócskavas a legmagasabb ár-
ban mindenkor átvétetik.**

Tisztelettel 100-66

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaúdvár mellett.)

Egy használt, de igen jó

4 ajtós

- jégszekrény -

muzir csapokkal

!! eladó !!

Stebler János

3-2
vendéglősnél. Zrinyi-utca.

1518/kig. 1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A járásom Veprőd községében lemondás folytán üresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javalmazását évi — előleges havi részletekben fizetendő — 1600 korona készpénz fizetés és 1908. évi XXXVIII. t. c. alapján megállapítandó lakbér és látogatási díjak képezik.

A megválasztandó orvos kézi gyógyszer-tartására köteleztetik.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909. április 19-én.

Dr. Buday,

3-2

főszolgabíró.

MÉHÉSZEKNEK FONTOS!

Az első magyar kereskedelmi méhtelep tulajdonosa: KÜHNE FERENC UTÓDA, Budapest, I. ker., Attila-utca 99. sz. ajánlja dusan felszerelt raktárat a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból, pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindennemű eszközöket és szerzőmokat, melyek a méhészkedéshez kívánatnak a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzéknek „Méhészeti Utmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyint bármennemű utasítások és tanácsok is kívánatra közöltetnek. *—5

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcrém 30 fl.

Mindenkor kaphatók:

8-6

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récesei Miksa.

|| TITEL: Nonnenmacher Endre.

